

สรุปรายงานการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ 23 (COP 23) และการประชุมคู่ขนานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสุขภาพ ระหว่างวันที่ 6-17 พฤศจิกายน ๒๕60 ณ เมืองบอนด์ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ตามที่กระทรวงสาธารณสุข มอบหมายให้กรมอนามัย และกรมอนามัยมอบหมายให้นางปริยา นุช บวรณะภักดี นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม และนางสาวกรวิภา ปุณณศิริ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ เข้าร่วมประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ 23 (COP 23) และการประชุมคู่ขนานที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสุขภาพ ระหว่างวันที่ 6 - 17 พฤศจิกายน 2560 ณ เมืองบอนด์ ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี สรุปสาระสำคัญจากการประชุมที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงสาธารณสุข ดังนี้

1. การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ 23 (COP 23) มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อหารือการดำเนินงานภายใต้กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามความตกลงปารีสที่ได้มีการลงสัตยาบันร่วมกันและมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2559 โดยด้านสาธารณสุขมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนการปรับตัวแห่งชาติ National Adaptation Plan : NAP การจัดทำรายงานแห่งชาติ (National Communication) และการดำเนินการตาม Nairobi Work Programme (NWP) ซึ่งที่ประชุมได้เจรจาถึงแนวทางการดำเนินงานตามข้อตกลง รวมทั้งการสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณและเทคโนโลยีจากประเทศที่พัฒนาแล้ว รวมถึงบทบาทของเลขานุการในการสนับสนุนและผลักดันการดำเนินงานในประเด็นต่างๆ
2. การประชุมคู่ขนานด้านสุขภาพและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่สำคัญ
 - 2.1 การประชุม COP23 Climate and Health Round table What is climate Smart Healthcare? ณ LVR-Klinik Bonn ซึ่งเป็นการจัดประชุมคู่ขนานกับการประชุม COP จัดโดย Health care without harm มีวัตถุประสงค์ เพื่อแลกเปลี่ยนและอภิปรายต่อมุมมองของ Smart healthcare กับ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเน้นย้ำความท้าทายด้านสุขภาพที่อาจจะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งภัยพิบัติที่รุนแรงขึ้น คลื่นความร้อน เป็นต้น นอกจากนี้ ภาควิชาสาธารณสุขมีส่วนในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (GHGs) ถึงร้อยละ 5 ของการปล่อย GHGs ทั่วโลก ซึ่งการจัดการกับสถานการณ์เหล่านี้ ภาควิชาสาธารณสุขควรผลักดันการเป็น “Climate Smart healthcare” โดยมีเป้าหมายเป็น Decarbonization and Resilience โดยควรมีทั้งด้าน mitigation , adaptation (resilience) และ leadership โดยต้อง reduce carbon footprint , build more resilience , improve access to healthcare และ align healthcare in Paris agreement ทั้งนี้ ที่ประชุมได้มีการอภิปรายเพิ่มเติมด้วยว่าการเป็น smart healthcare ควรมีทั้งมิติ ด้าน technology innovation และ common ground คือ ต้องทำ Health literacy สำหรับประชาชน และ วางระบบ preparedness and response system ให้พร้อม
 - 2.2 การประชุมสุดยอดด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสุขภาพระดับโลกครั้งที่ 5 (5th Global Climate and Health Summit Beyond Paris) เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2560 ณ University Club เมืองบอนด์ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี โดยความร่วมมือระหว่าง Climate and Health Alliance องค์การอนามัยโลก และ Health and Environment Alliance โดยมุ่งเน้นผ่านมุมมองสุขภาพเกี่ยวกับการดำเนินการในระดับเมืองและภูมิภาคเพื่อดำเนินการตามเป้าหมาย

ระดับประเทศภายใต้ข้อตกลงปารีสและสร้างแรงผลักดันให้เกิดความทะเยอทะยานที่เพิ่มมากขึ้นในความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ โดยการประชุมได้มีเวทีแลกเปลี่ยนมุมมองในระดับนโยบายเพื่อกระตุ้นให้เกิดการร่วมมือแก้ไขปัญหาและสร้างความตระหนักต่อประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสุขภาพ และจัดกระบวนการผ่านรูปแบบ World Café เพื่อแลกเปลี่ยนการดำเนินงาน ประสบการณ์และมุมมองของภาคสาธารณสุขประเทศต่าง ๆ

2.3 การประชุม COP Presidency's High Level event on Health ในหัวข้อ “Health Actions for the implementation of the Paris Agreement” วันที่ 12 พฤศจิกายน 2560 ณ UN campus โดยมี H.E. Frank Bainimarama COP23 President and Prime Minister of Republic of Fiji , Patricia Espinosa, Executive Secretary of UN Climate change Dr. Tedros Adhanom Ghebreyesus, Director-General Of WHO และ Arnold Schwarzenegger, former Governor of California and G20 Founder กล่าวถ้อยแถลงต่อประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสุขภาพ โดยย้ำความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสุขภาพซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศหมู่เกาะขนาดเล็ก และเรียกร้องให้ทุกคนให้ความสำคัญต่อการแก้ไขผลกระทบต่อสุขภาพและให้มีการลงทุนด้านสุขภาพมากขึ้น

2.4 การลงนามความร่วมมือ (MOU) ระหว่างองค์การอนามัยโลกและ UNFCCC โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความร่วมมืออย่างเข้มแข็งของ 2 องค์กรในการรับมือกับประเด็นความท้าทายด้านสาธารณสุขที่เกิดขึ้นจากอุณหภูมิที่สูงขึ้นและเพื่อช่วยสนับสนุนให้ประเทศภาคีต่างๆ มีความพร้อมและมีประสิทธิภาพในการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยการลงนามในบันทึกข้อตกลงฉบับนี้ถือได้ว่าการป้องกันและการเสริมสร้างสุขภาพซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งนี้ ต้องอาศัยความร่วมมือที่เป็นไปได้อย่างกว้างขวางของทุกประเทศและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับ Male Declaration ที่กระทรวงสาธารณสุขของประเทศไทยได้ลงนามความร่วมมือกับกระทรวงสาธารณสุขในประเทศที่อยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และ Framework of action on Building Health Systems Resilience to Climate Change ที่กำหนดโดยองค์การอนามัยโลก

ข้อเสนอต่อการดำเนินงานต่อไปต่อกระทรวงสาธารณสุข

1. การดำเนินงานในระดับประเทศ:

กระทรวงสาธารณสุข ให้ความร่วมมือกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและภาคีที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานเพื่อป้องกันและลดผลกระทบต่อสุขภาพจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้ง สนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถภาคสาธารณสุขในการปรับตัวและการลดก๊าซเรือนกระจกโดยประเด็นการขับเคลื่อนงานที่สำคัญได้แก่

1.1 ด้านนโยบาย/โครงสร้าง กลไก

- (1) การขับเคลื่อนแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านสาธารณสุข พ.ศ. 2561 – 2573 โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และผลักดันสุขภาพในนโยบายของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อดูแล คุ้มครองสุขภาพของประชาชนจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- (2) จัดตั้งคณะทำงานของภาคสาธารณสุขเพื่อร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสุขภาพในประเทศ รวมทั้งร่วมเป็นทีมเจรจาของประเทศไทย

1.2 ด้านวิชาการ

- (1) เร่งความรู้ความเข้าใจต่อประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสุขภาพแก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและประชาชน
- (2) ผลักดันสถานบริการสาธารณสุขของประเทศไทยสู่การเป็น “SMART Hospital” เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเฉพาะผลกระทบจากภัยพิบัติที่มีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้น โดยใช้หลัก 3 ด้านคือ ลดก๊าซเรือนกระจก การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการเป็นผู้นำ
- (3) จัดทำข้อเสนอโครงการและแผนการสรรหางบประมาณ ประสานช่องทางการเข้าถึงงบประมาณ สนับสนุนด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสุขภาพ เพื่อการขับเคลื่อนงานในประเทศ

2. การดำเนินงานในระดับภูมิภาคและโลก:

- 2.1 รวบรวมและจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการปฏิบัติที่ดีด้านสาธารณสุขกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับประเทศ เขตและชุมชน ทั้งด้านการปรับตัวต่อสุขภาพ การลดก๊าซเรือนกระจกในภาคสาธารณสุข เพื่อให้เกิดการขยายผลอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นแบบอย่างแก่ประเทศอื่นต่อไป
- 2.2 ประสานความร่วมมือกับองค์การอนามัยโลกอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง รวมทั้งประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินงานตาม Male Declaration และ Framework of action on Building Health Systems Resilience to Climate Change และรวบรวมผลการดำเนินงานเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการรายงานความก้าวหน้าในการประชุมคณะกรรมการองค์การอนามัยโลกภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สมัยที่ 75 (พ.ศ. 2565) และแลกเปลี่ยนในการประชุม NAP EXPO และการประชุมอื่น ๆ ของ UNFCCC ต่อไป

เอกสารแนบ
สรุปผลการประชุมในประเด็นที่ได้รับมอบหมาย

ที่	ประเด็น	สรุปการประชุม
	SBI47	
1	National adaptation plans	- ที่ประชุมรับทราบข้อมูลการดำเนินงานตาม NAP ของประเทศต่างๆ และการตระหนักถึงความยุ่งยากในการขอรับการสนับสนุนจาก GCF เพื่อจัดทำและการดำเนินงานตาม NAP ที่กำหนดไว้ - ที่ประชุมยินดีกับการจัด NAP Expo ในปี ค.ศ. 2017 และการจัดอบรมปฏิบัติการในระดับภูมิภาคที่จัดขึ้นโดย LEG ตามแผนการทำงานที่ได้กำหนดไว้ที่ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี และยินดีกับการทำงานของ LEG ในการสนับสนุนทางวิชาการแก่เลขาธิการ GCF ในการประเมินการให้การสนับสนุนการจัดทำ NAP และการจัด NAP Expo ในปี 2018 ทั้งนี้ SBI ยังได้เชิญชวนให้ภาคให้ข้อมูลความก้าวหน้าต่อความสำเร็จในการจัดทำ NAP และประสบการณ์ แนวปฏิบัติที่ดี ความต้องการและข้อจำกัดในการดำเนินการดังกล่าวผ่านทางแบบสอบถาม online/ NAP Central เอกสารประกอบ FCCC/SBI/2017/L.35
2	Report of the Adaptation Committee (AC)	ที่ประชุม SBI และ SBSTA ยินดีกับรายงานของ AC และรับทราบการทำงานของ AC ที่ได้รับมอบหมายให้จัดทำข้อเสนอแนะในเรื่อง 2016 TEMs และ technical paper ในเรื่องโอกาสที่จะยกระดับการดำเนินงานด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและทางเลือกในการสนับสนุนการดำเนินการดังกล่าว เพื่อเสนอต่อ CMA โดย SBI และ SBSTA ได้เริ่มการทำงานดังกล่าวโดยจัดให้มีการประชุมร่วมกับวาระการประชุมที่ ๑๐ (“Matters relating to the least developed countries”) AC และ LEG โดยจะมีการหารือในวาระนี้ต่อไปในการประชุม SB48 ให้ได้ข้อเสนอแนะเพื่อเสนอต่อ CMA ให้พิจารณา เอกสารประกอบ FCCC/SBI/2017/L.6 Revised informal note by the co-facilitators AC oral report
	SBSTA	
3	Nairobi work programme on impacts, vulnerability and adaptation to climate change (NWP)	ประชุมได้มีการหารือและมีข้อตัดสินใจดังนี้ - ยินดีกับรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานภายใต้ NWP โดยเฉพาะความก้าวหน้าใน ๔ หัวข้อ ได้แก่ ระบบนิเวศ ทรัพยากรน้ำ การตั้งถิ่นฐานมนุษย์ และสุขภาพ รวมทั้งขอบคุณ ญี่ปุ่นที่ให้การสนับสนุนทางการเงินในการดำเนินงานภายใต้ NWP และศูนย์วิจัยการพัฒนานานาชาติและโครงการตั้งถิ่นฐานมนุษย์แห่งสหประชาชาติที่สนับสนุนผู้เชี่ยวชาญในการประชุม Focal Point Forum ครั้งที่ ๑๑

ที่	ประเด็น	สรุปการประชุม
		- ยินดีกับการดำเนินงานร่วมกันขององค์กรภายใต้อนุสัญญาฯ โดยเฉพาะ AC และ LEG ในการเตรียมการเพื่อให้การสนับสนุนทางเทคนิคกับภาคีประเทศกำลังพัฒนาด้านการปรับตัว และการเตรียมการด้านเอกสารข้อมูลถึงชุมชนกลุ่ม และระบบนิเวศที่เปราะบางในบริบทของกระบวนการในการจัดทำและดำเนินการตามแผนการปรับตัวระดับชาติ (National Adaptation Plans: NAPs) โดยเห็นว่าการดำเนินงานดังกล่าวจะเสริมสร้างบทบาทของ NWP ในการสนับสนุนความรู้กับการดำเนินงานให้กับ AC และ LEG ผ่านการเป็นหุ้นส่วนทางนวัตกรรม รวมทั้งคำแนะนำของ AC และ LEG ที่ขอให้กิจกรรมภายใต้ NWP ที่ดำเนินการโดยฝ่ายเลขานุการร่วมกับองค์กรพันธมิตรของ NWP ภายใต้การแนะนำของประธาน SBSTA - สนับสนุนให้ภาคียกระดับการเป็นหน่วยประสานงานของ NWP เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือร่วมกับองค์กรพันธมิตรของ NWP - ขอให้ภาคีพิจารณาปรับปรุงความเกี่ยวข้องและประสิทธิผลและวิธีการดำเนินงานของ NWP ในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมขององค์กรพันธมิตรเพื่อปรับปรุงความเชื่อมโยงของแผนการดำเนินงาน การเชื่อมั่นว่า NWP จะดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่บนพื้นฐานตามข้อคิดเห็นและประสบการณ์ของภาคี และการเพิ่มบทบาทของ NWP ให้มีความเกี่ยวข้องกับการทำงานของ AC และ LEG รวมทั้งองค์กรอื่น ๆ ที่มีการดำเนินงานตามความตกลงปารีส - ขยายเวลารับข้อคิดเห็นต่อมุมมองการปรับปรุงความเกี่ยวข้องและประสิทธิผลของ NWP จากวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๑ เป็นวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๑ โดยเชิญชวนภาคี องค์กรพันธมิตร NWP และองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องเสนอแนะข้อคิดเห็นดังกล่าว โดยจะนำข้อคิดเห็นที่ได้รับมาหารือที่ SBSTA 48 (เมษายน - พฤษภาคม ๒๕๖๑) - รับทราบถึงบทบาทที่มีศักยภาพของ webinars, webcasts และการประชุมผู้เชี่ยวชาญที่มีใน NAP Expo ในการแสดงข้อคิดเห็นดังกล่าวข้างต้น และเชิญชวนให้ SBSTA ภายใต้คำแนะนำของประธาน SBSTA พิจารณาในเรื่องนี้ - ขอให้ฝ่ายเลขานุการภายใต้คำแนะนำของประธาน SBSTA จัดทำรายงานสรุปผลลัพธ์ของการดำเนินงานภายใต้ NWP ตั้งแต่ SBSTA 44 เพื่อเป็นข้อมูลในการหารือที่ SBSTA 48 <u>เอกสารประกอบ</u> FCCC/SBSTA/2017/L.25
4	Report of the Adaptation Committee	วาระนี้เป็นวาระพิจารณาหารือระหว่าง SBSTA และ SBI โดยที่ประชุมยินดีกับรายงานของ AC และรับทราบการทำงานของ AC ที่ได้รับมอบหมายให้จัดทำข้อเสนอแนะในเรื่อง 2016 TEMs และ technical paper ในเรื่องโอกาสที่จะยกระดับการดำเนินงานด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและทางเลือกในการสนับสนุนการดำเนินการดังกล่าว เพื่อเสนอต่อ CMA โดย SBI และ SBSTA ได้เริ่มการทำงานดังกล่าว

ที่	ประเด็น	สรุปการประชุม
		โดยจัดให้มีการประชุมร่วมกับวาระการประชุมที่ ๑๐ (“Matters relating to the least developed countries”) AC และ LEG โดยจะมีการหารือในวาระนี้ต่อการประชุม SB 48 (เมษายน-พฤษภาคม ๒๕๖๑) ให้ได้ข้อเสนอแนะเพื่อเสนอต่อ COP 24 (ธันวาคม ๒๕๖๑) และ CMA 1 พิจารณาให้การรับรอง <u>เอกสารประกอบ</u> <u>FCCC/SB/2017/L.6</u> <u>Revised informal note by the co-facilitators</u> (SBI i12 and SBSTA i4) <u>Revised informal note by the co-facilitators</u> (SBI i10, i12 and SBSTA i4) <u>AC oral report</u>